

Til Kulturdepartementet

Høringsinnspill – kompensasjonsordning for kultur, idrett og frivillighet

Innledning

Frivillighet Norge vil takke for muligheten til å komme med innspill til forslaget til forskrift for kompensasjonsordning for arrangementer. Det er bra at denne ordningen kommer raskt på plass. Mange organisasjoner, lag og foreninger har behov for hjelp for å komme gjennom krisen uten at det får varige negative konsekvenser for deres aktiviteter, medlemmer og målgrupper.

Som følge av kritesituasjonen som rammer hele verden opplever frivillig sektor nå inntektssvikt på mange andre områder. Vi ber regjeringen om å følge opp med tiltak som treffer andre deler av frivillig sektor enn denne kompensasjonsordningen. Vi vil komme tilbake til dette senere i dette høringssvaret og i videre dialog fremover. Det er viktig med tett dialog med sektoren for å sikre at tiltak treffer godt. Målet må være er at vi også etter denne krisen har en sterk og mangfoldig frivillig sektor. Samtidig er vi også en del av løsningen i krisetid, både direkte gjennom beredskap og helsetilbud, men også ved det sosiale fellesskapet som de frivillige organisasjonene forsetter å være kjernen for. Da må vi ha ordninger på plass som sikrer at vi ikke mister viktige deler av frivilligheten.

Innspill fra Frivillighet Norge

Innspillene tar utgangspunkt i forslag til forskrift for arrangører i frivillighets- og idrettssektoren.

Rammestyrt ordning

Vi har fått flere innspill om at rammen for den foreslåtte ordningen er for liten. Dersom samlet søknadssum fører til en svært stor avkortning må rammen økes, for å unngå store konsekvenser for arrangører innenfor kultur, idrett og frivillighet. Det beste ville vært en ordning som ikke var rammestyrt, noe som også ville muliggjøre fortløpende behandling av søknader. Noen organisasjoner melder om likviditetsutfordringer og trenger midler fort.

Ad. formuleringen om at kompensasjon er knyttet til «pålegg eller råd gitt av myndighetene i forbindelse med COVID-19-utbruddet.» vil vi påpeke at arrangørene må avlyse i en viss tid før planlagt gjennomføring av arrangementer. De fleste arrangementer ut april 2020 er nå avlyst, og vi legger til grunn at selv om myndighetenes råd eller pålegg skulle endre seg innen utgangen av april vil man fortsatt kunne søke om kompensasjon for arrangementet.

§1 Formål

Denne ordningen vil som nevnt ikke favne alle former for tap og økte kostnader som organisasjonene nå opplever. Vi vil, fremfor å foreslå store endringer i denne ordningen, omtale de behovene som ikke omfattes her. Vi kommer også til å følge opp med å foreslå

andre ordninger som kan komplimentere denne. Se mer informasjon om andre behov i slutten av innspillet.

§ 2 Generelle vilkår

Vi ber om at forskriften tolkes slik at «åpent for allmennheten» inkluderer medlemsarrangementer i organisasjoner hvor det er åpent for alle å være medlem. Det kan heller ikke være slik at arrangementer knyttet til spesifikke grupper, eks. funksjonsnedsettelse, alder eller liknende faller utenfor ordningen. Det er også viktig at eksempelvis leirarrangementer og turarrangementer for medlemmer inkluderes i ordningen.

Svært mange av våre medlemsorganisasjoner har hatt utgifter knyttet til avlysning av årsmøter og landsmøter. Det er uttrykt bekymring for at denne type arrangementer ikke vil bli innlemmet i ordningen, slik forskriften er foreslått. Primært ønsker Frivillighet Norge at økte kostnader som følge av utsettelse eller avlysning av årsmøter skal inkluderes i ordningen. Dersom det ikke er mulig å innlemme slike arrangement i søknadene ber vi om at det lages andre ordninger for å dekke tap knyttet til avlysning av årsmøter/landsmøter o.l.

Ad. kravet om registrering i Frivillighetsregisteret vil vi påpeke at noen arrangører under Norsk Musikkråd vil falle utenfor ordningen på grunn av dette. Det samme gjelder menigheter i Den norske kirke. Vi ber om en avklaring på om dette er hensikten.

Det er bra at det i forslaget ikke stilles krav til minimum antall deltakere. Våre medlemmer mener allikevel at grensen på 25 000,- pr arrangør for å komme inn under ordningen er for høy og at mange mindre lokale arrangementer vil falle utenfor ordningen. Dersom et arrangement har 200 kroner i billettpris og 100 deltakere vil det ikke være nok til å få kompensert tapt inntekt. Dermed faller for eksempel det meste av aktiviteter i små bygdelag bort. Vi ber om at denne grensen reduseres betraktelig. Veldig mange mindre lokalledd har små økonomier hvor mindre summer betyr mye for muligheten til videre drift. Våre undersøkelser viser at det i mange tilfeller er de lokale lagene som har de største utfordringene i denne situasjonen. Mange sentralledd sin økonomi påvirkes også av sine lokale underledd. Vi ber videre om at den grensen som blir vedtatt skal gjelde per søknad, og ikke per arrangør, når sentralledd søker på vegne av underledd. I slike tilfeller vil sentralledd avlaste deler av saksbehandlingen for det offentlige, og det vil derfor ikke være behov for en like høy grense.

Ad. perioden ordningen gjelder for melder mange organisasjoner at de har en utfordring med hvorvidt de skal avlyse aktiviteter også etter 30. april. Vi ber om at det tidlig blir gitt signal om en eventuell videreføring av ordningen, siden dette vil lette organisasjonenes planlegging og hindre at man får unødvendig høye kostnader på grunn av sen avlysning.

Dersom det stilles krav om at arrangøren ikke kan ha 60 % eller mer av inntektene fra offentlig tilskudd i 2019 vil dette i praksis ekskludere barne- og ungdomsorganisasjonene. Disse har høyere andel av offentlig tilskudd fordi det er ønskelig at deltakeravgifter for barn og unge skal være så lave som mulig. Dette kravet bør derfor fortrinnsvis fjernes, sekundært bør andelen reduseres. Dersom grensen videreføres ber vi om at det presiseres at grensen skal gjelde for den enkelte arrangør/underledd, i de tilfeller hvor et sentralledd søker på vegne av underledd.

§ 3 Hvilke tap eller utgifter det kan gis kompensasjon for

Vi mener at det må presiseres hva som menes med tap som er blitt dekket av «avtale mv.». Et åpent spørsmål er om arrangører som har refundert solgte billetter til et arrangement vil kunne søke å få disse tapene kompensert. Dette bør presiseres.

Vi ber også om at det presiseres hva som menes med; «Utgifter før avlysning eller stenging av arrangementet som påløper til tross for avlysning eller stenging». Et konkret eksempel vi er usikre på om vil falle innenfor eller utenfor er eventuelt forhåndsbetalt leie av lokale for arrangement som ikke lar seg refundere i forbindelse med avlysning.

Vi ber om at det presiseres hva som menes med «kunne ha blitt dekket» i; «Merutgifter som dekkes eller kunne ha blitt dekket av arrangørens forsikringsordning eller avtale mv.». Eksempelvis, vil en kompensere utgifter som ikke blir dekket av en forsikringsordning fordi arrangøren ikke har forsikring, men som kunne ha blitt dekket om arrangøren hadde dette? Vi legger til grunn at avgrensingen gjelder for arrangørens eksisterende forsikringer.

§ 4 Tildelingskriterier

I både forslaget til andre ledd og forslaget til tredje ledd brukes ordet «kompensasjon», men med litt ulik betydning. Slik vi oppfatter det menes det i andre ledd «godkjent kompensasjonsbeløp» og i tredje ledd «kompensasjon etter avkortning». Vi legger til grunn at reduksjoner i beløpet som følge av større overskudd enn budsjettert gjøres før en eventuell avkortning på grunn av at rammen ikke er tilstrekkelig.

§ 5 Krav til søknaden

Det er bra at det legges opp til at mye av dokumentasjonen er på forespørsel, dette letter søknadsprosessen betraktelig.

Noen av punktene i tredje ledd har formuleringen «bekreftelse fra arrangør» og andre «bekreftelse på at arrangøren». Det bør være tydelig hva som er egenbekreftelse og når det er krav om ekstern dokumentasjon. Vi legger til grunn at hele denne opplistingen gjelder «bekreftelse fra arrangør» og ber om at dette kommer tydelig fram.

Vi legger til grunn at under bokstav c) menes kostnader som kunne blitt dekket av allerede eksisterende forsikringer eller avtaler og ikke kostnader som kunne blitt dekket dersom man hadde hatt forsikring.

Det er bra at sentralledd kan søke på vegne av underledd. Det er viktig at det er gode elektroniske løsninger for dette da mange av organisasjonene har svært redusert administrativ kapasitet som følge av den ekstraordinære situasjonen og permitteringer. Vi ber om at eventuell oppfølging og krav om dokumentasjon i etterkant kan følges opp med den enkelte arrangør også der hvor de har inngått i en søknad under sentralledd for å ikke overbelaste sentralledd. Basert på at det står at sentralledd «kan sende inn en samlet søknad» legger vi til grunn at underledd vil ha mulighet til å søke på egen hånd dersom underleddet ikke inngår i en samlet søknad fra sitt sentralledd.

Det er viktig at malen for søknader fra sentralledd tar høyde for at man enkelt kan legge inn mange arrangører/underledd og flere arrangement per arrangør/underledd i den felles søknaden.

§6 Etterhåndsdokumentasjon

Som nevnt over er vi positive til at mye av dokumentasjonen tas ut av søknaden.

Vi ber om at bokstav e) fjernes fra forskriften. Vi ser ikke for oss noen tilfeller hvor koronasituasjonen ikke er årsak til at arrangementet ikke gjennomføres. Vi er bekymret for at formuleringen kan føre til unødvendig forvirring om hvilket krav til dokumentasjon dette innebærer. Potensielle søkere kan tro at de må dokumentere at myndighetene har gitt et direkte pålegg om å avlyse deres arrangement. Hvis punktet videreføres ber vi om at det presiseres at dette anses som tilstrekkelig dokumentert dersom arrangementet skulle finne sted på et tidspunkt hvor kommunale eller nasjonale myndigheter hadde gitt generell anbefaling eller pålegg om at arrangementer ikke skulle finne sted.

Vi legger til grunn at grensene for krav om revisorattester budsjett og regnskap som etterhåndsdokumentasjon gjelder per arrangør/underledd i de tilfeller hvor sentralledd søker på vegne av underledd.

§ 8 Kontroll

Vi mener at krav om oppbevaring av dokumentasjon i 10/5 år er for strengt, tatt i betraktning at målgruppen for ordningen er aktører som i stor grad er dugnadsbaserte. Vi foreslår at kravet settes tilsvarende merverdiavgiftskompensasjonen med 3 år for sentralledd og 1 år for lokalledd. For mange mindre lag og foreninger vil kravet som det ligger nå være svært utfordrende.

Andre utfordringer – hva dekkes ikke av denne ordningen

Vi har ikke nå en uttømmende liste over utgifter og inntektstap alle organisasjonene opplever som følge av koronasituasjonen. Dette vil vi komme tilbake til. Vi vil allikevel peke på noen momenter som vi mener bør vurderes i denne sammenheng og/eller til andre kompensasjonsordninger.

- **Årsmøter o.l.** Dette har vi allerede nevnt, og er et svært viktig punkt for organisasjonene. For eksempel rapporterer Bygdekvinnelaget om at deres fylkeslag har 30 000 – 100 000 i direkte økonomisk tap som følge av avlysning av årsmøter på kort varsel. Disse årsmøtene finansieres med deltakeravgift. Frivilligheten er en viktig del av demokratiet og demokratiopplæringen i samfunnet vårt. Det er viktig at organisasjonene er i stand til å opprettholde sitt interne demokrati. For mange er slike møter hovedutgiften i løpet av et år og utgjør en stor del av økonomien. Da får det tilsvarende store konsekvenser når en går på tap som følge av avlysning. Dette slår også hardere til på steder hvor avstandene er store og reise og oppholdsutgiftene deretter. Videre har flere organisasjoner nå ekstra kostnader knyttet til investeringer i utstyr og programvare for å kunne gjennomføre digitale årsmøter. Vi ber om at departementet ser på muligheten for å innlemme disse arrangementene i ordningen. Dersom ikke dette er mulig i denne omgang må det komme nye ordninger som kompenserer for denne type tap og økte utgifter.
- **Loppemarked, basar og vare- og tjenestosalg på arrangement.** Våren er høysesong for loppemarked og basar og det rammer svært mange når disse ikke kan avholdes. Et enkelt loppemarked kan være hovedinntektskilden som gjør at en organisasjon kan holde aktivitet for en rimelig kostnad for deltakerne gjennom et helt år. Det er uheldig om arrangører i nærmiljøene som finansierer arrangementer

gjennom andre inntektskilder enn billetter og deltakeravgifter blir stående uten noen form for kompensasjon. Vi ber om at departementet ser på muligheten for å innlemme disse i ordningen, og viser til Norsk Musikkråd sitt vedlagte forslag til hvordan dette kunne gjøres. Dersom ikke dette er mulig i denne omgang må det komme nye ordninger som tar høyde for denne type inntektsbortfall.

- **Leieinntekter.** Flere som driver vel-/grend-/foreningshus/lokaler mister nå inntekter som følge av at organisasjoner og andre potensielle leietakere avlyser sine arrangementer. Turisthytter og andre former for overnattingstilbud er stengt og gir ikke lenger inntekter, men krever fortsatt vedlikehold.
- **Salgsinntekter** hvor organisasjoner tar oppdrag (for eksempel hjelpekorps) knyttet til arrangementer er borte.
- **Bingoinntekter** er viktige for mange lokale lag og faller nå bort.
- **Innsamlinger og gaver.** Mange organisasjoner oppgir at de nå har lavere inntekter enn normalt fra gaver og innsamlinger. Inntekter fra kollekt har også falt bort på grunn av at gudstjenester er avlyst.
- **Tap av medlemsinntekter som følge av at aktiviteter innstilles.** Noen organisasjoner er bekymret for lavere inntekter fra medlemskontingent dersom aktivitetene deres må stanses over lengre tid.
- **Samarbeid med næringslivet eller andre aktører.** Når arrangementer innstilles er det mange som inntekter fra samarbeidspartnere og som de er avhengige av for å finansiere stillinger eller løpende kostnader.

Som denne oversikten viser er det et stort mangfold av inntektskilder i frivillig sektor som nå blir redusert eller faller bort. Det vil også være noe bortfall av kostnader, men mange organisasjoner har løpende utgifter som de nå får problemer med å finansiere. Vi håper på videre dialog med departementet for å sikre en sterk og mangfoldig frivillig sektor også etter at denne krisesituasjonen er over.

Innspill som Frivillighet Norge ikke tar stilling til

På grunn av den korte tidsfristen har Frivillighet Norge ikke rukket å behandle alle forslag fra medlemsorganisasjoner til endringer i forskriften. Vi har derfor valgt å legge ved de innspillene vi ikke har tatt stilling til slik at departementet blir kjent med forslagene.

Oslo 27.3.2020

Med vennlig hilsen

Stian Slotterøy Johnsen

Janne Nyhus

Generalsekretær

Politisk rådgiver

Vedlegg: Innspill fra

Norsk Friluftsliv

LNU

Norsk musikkråd (inkludert forslag til endret tekst i forskrift)

Norsk Kennel Klubb

Kulturalliansen

Noregs Ungdomslag

Norsk Revmatikerforbund

Vellenes Fellesorganisasjon